

53252925 : สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คำสำคัญ : ดัชนีความสุข

สุวาริศิริ ภูเปี่ยมสินธุ์ : ดัชนีความสุขในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ : ผศ.ว่าที่ พ.ต.ดร.นพดล เจนอักษร และผศ.ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์. 390 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทราบองค์ประกอบความสุขในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) ทราบ
แนวปฏิบัติดัชนีความสุขในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) ยืนยันแนวปฏิบัติให้เกิดผลตามดัชนีความสุข
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชากร คือ โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 28,470 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างคือ โรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน
114 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหาร ครูและกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา รวมทั้งสิ้น 342 คน
เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบความสุขในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถิติที่ใช้ใน
การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์
องค์ประกอบเชิงสำรวจ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ดัชนีความสุขในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ คือ 1) จิตใจและร่างกาย
2) ขวัญกำลังใจ 3) เงินเดือนและค่าตอบแทน 4) ความภาคภูมิใจในอาชีพครู 5) ความร่วมมือของผู้ปกครองและ
ชุมชน 6) สวัสดิการของโรงเรียน 7) การคิดเชิงบวก 8) นโยบายการบริหารงาน 9) คุณภาพชีวิตและครอบครัว
และ 10) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

2. แนวปฏิบัติให้เกิดผลตามดัชนีความสุขในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 10 องค์ประกอบ
มี 42 แนวปฏิบัติ อาทิ การดูแลสุขภาพร่างกายและจิตใจให้แข็งแรงสมบูรณ์ การให้ขวัญกำลังใจ การรู้จักใช้
จ่ายเงิน ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู การใช้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในโรงเรียน โรงเรียนจัด
สวัสดิการเหมาะสม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม การจัดทำแผนปฏิบัติการแผนงานทุกกิจกรรม
การบริหารหน้าที่ที่มีต่อการทำงานและครอบครัว และการสร้างระบบรักษาความปลอดภัยในโรงเรียน เป็นต้น

3. ผลการยืนยันแนวปฏิบัติให้เกิดผลตามดัชนีความสุขในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความถูกต้อง
ครอบคลุม เหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2557

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1. .... 2. ....

53252925 : MAJOR : EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEY WORD : HAPPINESS INDEX

SUWAREESIRI POOPIEUMSINTH : HAPPINESS INDEX IN THE BASIC EDUCATION SCHOOL. THESIS ADVISORS : ASST.PROF.MAJ.NOPADOL CHENAKSARA, RTAR., Ph.D., ASST.PROF. PRASERT INTARAK. Ed.D., 390 pp.

The purposes of this research were to determine : 1) the factors of happiness index in the Basic Education School, 2) the practice guidelines of happiness index in the basic education school, and 3) the confirmation of the practice guidelines of happiness index in the basic education school. The population in this research were primary schools under the Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education with the total of 28,470 schools. The samples were 114 schools. The respondents in each school were the director, a teacher and a member of school board totally 342 respondents. The data collected by using the opinionnaire. The data were analyzed by frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, exploratory factor analysis, and content analysis.

The findings were as follows :

1. The factors of happiness index in the basic education school were 10 factors namely : 1) mental and physical, 2) morale, 3) salaries and compensations, 4) pride in the teaching profession, 5) cooperation of parents and community, 6) school benefits, 7) positive thinking, 8) management policies, 9) quality of life and family and 10) safety of life and property.

2. The practice guidelines of happiness index in the basic education school for those 10 factors were 42 alternatives such as, they should maintain a healthy body and mind healthy. The morale support, self budgeting, perform beyond professional ethics, community participation, appropriate benefit, activity participating, setting action plan, duty and family management and surviving for security in work place, etc.

3. The experts confirmed that the practice guidelines of happiness index in the basic education school were accuracy, propriety, feasibility, and utility standards.

Department of Educational Administration

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature .....

Academic Year 2014

Thesis Advisors' signature 1..... 2.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ พันตรี ดร.นพดล เจนอักษร ประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์ กรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตังกูร ประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ดร.สุวิทย์ มูลคำ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ คอยสั่งสอนดูแล ช่วยเหลือ แนะนำอย่างดียิ่งให้แก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลา การศึกษา ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณในความกรุณาไว้เป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.นพ.อภิรักษ์ มงคล ดร.นพ.พิทักษ์พล บุญมาลิก ดร.ธีรพงษ์ สารแสน ดร.ชัตติยา ดั่งสำราญ และดร.วันเพ็ญ บุรีสูงเนิน ที่กรุณาพิจารณายื่นยันแนวปฏิบัติให้เกิดผล ตามดัชนีความสุขในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้ กรุณาให้สัมภาษณ์ ตรวจสอบเครื่องมือและสนทนากลุ่ม ผู้อำนวยการ โรงเรียนที่ให้ความอนุเคราะห์ใน การทดลองเครื่องมือวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นางสาวศศิธร วงศ์เมตตา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยนาท รองผู้อำนวยการทุกท่าน ผู้บริหารโรงเรียนทุกท่าน ที่ให้การส่งเสริม สนับสนุน ให้คำแนะนำและกำลังใจในการศึกษา ทั้งดำเนินการวิจัยมาโดยตลอด ขอขอบคุณคณะครูและขอใจ นักเรียน โรงเรียนวัดใหม่สรรคบุรีวิทยาทุกคน ขอขอบคุณครู-อาจารย์ทุกท่านที่ผู้วิจัยเคารพรัก และเพื่อน นักศึกษาปริญญาเอกทุกรุ่น โดยเฉพาะรุ่น 8/1 และ 8/2 ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการ ดำเนินการวิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณคุณพ่อสำรวม ภูเปี่ยม ที่คอยดูแลและคุณแม่ละออง ภูเปี่ยมที่ล่วงลับที่อบรม เลี้ยงดูให้การศึกษาให้ผู้วิจัยเติบโตเป็นคนดีในสังคม ขอขอบคุณน้ำชาชนายนายสมบุรณ์ ทรัพย์รวงทอง เจ้าของโรงสีข้าวเจริญชัยกิจ 2 นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง อดีต ส.ส.ชัยนาทและอดีตที่ปรึกษา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข ขอขอบคุณพี่ชายพี่สมบัติ-พี่ชนวรรณ-เด็กหญิงรภัทราภรณ์ ภูเปี่ยม ญาติพี่น้องตระกูลภูเปี่ยม-ทรัพย์รวงทองทุกท่าน ที่อบรมเลี้ยงดู ส่งเสริม สนับสนุน ให้กำลังใจ ผู้วิจัยในทุกเรื่องในชีวิต ทุกท่านนับว่าเป็นที่รักยิ่งและเป็นพลังใจอันยิ่งใหญ่ของผู้วิจัยเสมอมา

คุณค่าอันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องสักการบูชาแด่บิดามารดา คณาจารย์ ตลอดจน ผู้มีคุณูปการต่อผู้วิจัยทุกท่าน